

Az egészségügyi beruházásokról, Budapest fejlesztési tervéről tárgyalt a SZOT elnöksége

Hétfőn ülést tartott a SZOT elnöksége. Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszternek és Darabos Pálnak, az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet főtitkáranak előterjesztésében napirenden szerepelt az egészségügyi beruházások helyzete.

A jelentés megállapítja, hogy a most befejeződő ötéves terv fő célkitűzése az egészségügyi hálózat fejlesztésére, elsősorban az ellátás színvonalának emelésére irányult. Ennek érdekében folytatni kellett a legrosszabbul ellátott területeken új intézmények elhelyezését és működő intézmények bővítését, rekonstrukcióját.

Az egészségügyi intézmények területi elhelyezésénél fokozottabban kellett érvényesíteni az arányosság és a hozzáférhetőség szempontjait. Az előterjesztés azonban megállapítja, hogy a népgazdaság egyéb területeihez viszonyítva, nagyon vontatottan és nem a kívánt mértékben valósulnak meg az egészségügyi beruházások. A lemaradás okai között szerepel — többek között — az, hogy feszült az építési piac, a szükségletek és az anyagi források gyorsabban nőnek az építőipari kapacitásoknál. Lényegesen nagyobb az igény annál, mint amit az építőipar ki tud elégíteni.

És most már nagyobbak az igények a kivitelezői munkával és a beépített anyagokkal szemben, elsősorban minőségi vonatkozásban. Egy kórházi építkezésnél elképzelhetetlen a II. és III. osztályú anyag felhasználása, az építőanyagipar viszont nemcsak I. osztályú termékeket gyárt. Problémát okoz, hogy a műszaki fejlesztés, a korszerű technológiák eredményeinek felhasználása sok esetben az építkezések menete közben válik szükségessé. A hosszú kivitelezési idő alatt gyorsan avulnak a kiviteli tervek.

Az elnökség megállapította, hogy az egészségügyi beruházásokat az eddigieknél körültekintőbben, megbízhatóbban kell elvégezni, növelve az ilyen jellegű beruházásokat. Szükséges meggyorsítani az egészségügyi létesítmények építését a következő ötéves tervben. Ennélfogva növelni kell az építőipari kapacitást, az eddigieknél szélesebb körben felhasználva a műszaki fejlesztés eredményeit, a korszerű technológiákat. A kórházi beruházások gyorsítása érdekében szükséges olyan intézkedések kiadása, amelyek azonos feltételeket biztosítanak a kórházépítkezések számára a hasonló nagyságú és jelentőségű beruházásokkal.

Nagyobb szerepet kell biztosítani mindenütt a helyi tanácsoknak az egészségügyi beruházások megvalósításában, hogy érdekelték legyenek a döntések meggyorsításában és az építkezések jobb műszaki-gazdasági előkészítésében. Indokolt, hogy a kormányzati szervek számoltassák be a tanácsokat az egészségügyi beruházások előkészületeiről. Szükséges támogatni azt a kezdeményezést is, hogy arra vállal-

kozó szervezetek bizzanak meg egészségügyi intézmények építésével, illetve átadásával, mint ahogyan például a KGM tervezőirodái már kísérleteznek ilyen vállalkozásokkal.

Az elnökség az előterjesztést jóváhagyta azzal a megjegyzéssel, hogy a harmadik ötéves terv előirányzatai az egészségügyi intézmények építésénél nem valósultak meg. S ezért a következő ötéves tervet úgy kell előkészíteni, hogy az egészségügyi intézmények beruházásai az elképzeléseknek megfelelően, a gyakorlatban is megvalósuljanak.

Az elnökségi ülés ezután megvitatta a fővárosi tanács IV. ötéves tervjavaslatához készült irányelveket. Sarlós Istvánnak, a fővárosi tanács vb-elnökének előterjesztésében.

Az irányelvekből kiderül, hogy Budapest fejlesztésének IV. ötéves terve átfogó, nagy horderejű elgondolásokat tartalmaz; lényegesen nagyobb méretű, mint a korábbi ötéves tervek voltak. Az előterjesztés a lakásépítkezéssel foglalkozva megállapítja, hogy 1971—1975 között legalább 85 ezer lakást kell építeni a fővárosban, de törekedni kell arra, hogy akár 95—100 ezer lakás épüljön. Sok az elavult, lebontásra kerülő lakás, épületeket szanálnak és ezáltal a tervek megvalósítása esetén 70—75 ezerrel több lakás lesz Budapesten öt év múlva. Az irányelvek törekvése az, hogy minden családnak önálló lakás jusson; ez a cél azonban csak az 1980-at követő években valósulhat meg.

Budapest kommunális fejlesztésére utaló elgondolás a többi között kifejti, hogy az új lakótelepeket már teljes egészében földgázzal kell ellátni. 1972-re földgázt kap a Belváros is, sőt, közvetlenül 1972 után Budapest több más kerületére is kiterjesztik a széntüzelési tilalmat, vagyis bevezetik a gázfűtést. A vízellátás javítása érdekében 1975-ben a Vízműveknek el kell érniük a napi 1 millió 377 ezer köbméteres maximumot. Ezért a víztárolók befogadóképességét százezer köbméterrel bővítik. Lényegesen növelik a távfűtő-hálózatba bekapcsolt lakások számát is.

Az irányelvek nagy gondossággal foglalkoznak a lakosság egészségügyi helyzetével, a munkakörülmények javításával és jobb ellátási lehetőségek biztosításával.

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa az elnökségi ülés elé terjesztette saját álláspontját a fővárosi tanács irányelveiről. Az előterjesztés jelzi, hogy az irányelvek egy korábbi változatát az SZBT annak idején megtárgyalta, azzal egyetértett, de több részjavaslatot terjesztett elő; megállapította például, hogy a fővárosi tanács intézményeinél, vállalatainál foglalkoztatott, körülbelül 240 ezer dolgozó munkakörülményei általában rosszabbak, mint a más üzemekben dolgozóké. Ezért a tervkoncepcióba kell iktatni a munkakö-

rülmények javításával kapcsolatos temivalókat. Indokoltnak tartotta az SZBT a lakások állagának megóvása érdekében a karbantartó munka lényeges javítását. Kifogásolta azt, hogy sem az egészségügyi kormányzat, sem a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága nem volt elég következetes a kórházak befogadóképességének bővítésében. Nem kielégítő a kórházi ágyszám növelése. Az említett észrevételek és javaslatok egy része most a napirendre került irányelvekben már helyet kapott.

Az elnökség, hasonlóan az SZBT-hez, egyetért a kiadott irányelvekkel és azok megvalósítását támogatja. Felhívta a szakmai elnökségek figyelmét, hogy sajátos eszközeikkel segítsék elő Budapest fejlődését, az irányelvekben rögzített elképzelések megvalósulását.

Az elnökség a vasutasok és a közlekedési dolgozók munkaidő-csökkenésének helyzetével is foglalkozott. Megállapította, hogy a gépkocsivezetők, kalauzok és más területeken a forgalmi dolgozók a törvényes havi 210 óránál általában többet dolgoznak. Bár a túlórák teljes főszámlására a közeljövőben nem nyílik mód, azt azonban biztosítani kell, hogy a nagyarányú túlórázás, a szabadnapok elvonása megszűnjön. S a következő ötéves tervben a 210 órás munkaidőt is indokolt csökkenteni.

Napirenden szerepelt a családtagok és a nyugdíjasok kórházi ápolásának időtartamáról készített előterjesztés. A 90 napon túli kórházi ápolási költségekkel kapcsolatban időszerűnek és indokoltnak tartja a családtagok, nyugdíjasok, valamint a tanulók részére is időbeni korlátozás nélkül biztosítani a kórházi ápolásra való jogosultságot.

Egy másik előterjesztés az ötéves megszakításhoz fűződő nyugdíj jogi hátrányok enyhítéséről szólt. A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjára vonatkozó rendelkezés szerint, ha a szolgálati idő között öt évnél hosszabb megszakítás következett be, a megszakítást megelőző időt nem lehet a nyugdíj megállapításánál figyelembe venni. Ez a korábbi intézkedés addig indokolt volt, amíg fizévi szolgálati idő alapján öregségi törzsnegyedjéként a munkabérlátlag 50 százaléka járt. Az érvényben levő rendelkezések szerint 1970-ben viszont 10 évi szolgálati idő alapján már csak a munkabérlátlag 20 százaléka jár törzsnegyedjékként.

Mivel az öregségi teljes (50 százalékos mértékű) nyugdíjhoz 25 évi szolgálati idő szükséges, méltánytalan az ötéves megszakításokkal kapcsolatos szigorú rendelkezések további fenntartása. Az előterjesztés a jelzett nyugdíj jogi hátrányok enyhítésének megoldását javasolja.

Az elnökség mindkét kérdéssel egyetért és javaslatát a kormány elé terjeszti.

Az elnökség foglalkozott a jogfenntartó tagsági díjat fizető szakszervezeti tagok jogainak és kötelezségeinek szabályozásával.

A továbbiakban tudomásul vette az 1969. évi gazdálkodás, valamint a pénzügyi részesedés felhasználásának tapasztalatairól készített jelentést, s a bérből és fizetésből élők 1969. évi reálbéreinek, illetve jövedelmének alakulásáról szóló tájékoztatót.

Ezt követően folyó ügyeket tárgyalta.